

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2019–2023

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tato školní preventivní strategie (ŠPS) ¹⁾ :
1. Základní škola Frenštát p. R., Tyršova 913
2. Mateřská škola Frenštát p. R., Markova 1176

¹⁾ Jednotlivé školy (nikoliv pouze ředitelství)

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení ²⁾	Základní škola a Mateřská škola Frenštát p. R., Tyršova 913
Jméno a příjmení ředitele	RNDr. Zdeňka Murasová
Telefon na ředitele	556 83 50 38, 601 336 937
E-mail na ředitele	reditel@zstyrfren.cz

²⁾ Vyplňte pouze, pokud je adresa jiná než adresa školy (integrované školy)

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE V OBLASTI SPJ PRO VYTÝČENÍ CÍLŮ ŠPS

1. Sociální a jiné okolí školy

(Zmapovat a popsat místní specifika týkající se SPJ, specifika žáků navštěvujících školu, jaké jsou silné a slabé stránky ve spolupráci s okolím školy - místními odborníky, lékaři, policií, sociálním odborem MÚ,... v oblasti prevence a řešení SPJ.) (uveďte rok – např. 2009-2014)

Škola se nachází uprostřed města, ve městě je ještě další ZŠ a tři SŠ. Škola má 636 žáků. Třídní učitelé i ostatní učitelé vytvářejí příznivé klima pro všechny žáky, budují kladné vztahy mezi dětmi ve třídě, ve škole i ve vztahu k dospělým osobám. Jsou vypracovány postupy pro řešení sociálně patologických jevů (SPJ). Škole se během předchozích let podařilo získat školní psycholožku, která nejdříve pracovala na půl úvazku, od roku 2018 již na celý úvazek. Tímto škola získala dalšího odborníka při řešení SPJ. Školní psycholožka pracuje s dětmi nejen individuálně, ale i v rámci zlepšení vztahů ve třídě. V rámci školského poradenského pracoviště se podílela na řešení SPJ ve školním roce 2017/18 i speciální pedagožka.

Problémy občas nastanou se začleňováním dětí, které přicházejí do naší školy z jiné školy nebo které měly výchovné i vzdělávací problémy na předchozí škole.

Z důvodu začleňování dětí z okolních škol do 6. ročníku probíhají na začátku tohoto ročníku adaptační dny, na které jsme angažovali odborníky, např. psychoterapeuty z občanského sdružení AVE z Petřkovic u Karviné. Od roku 2015 tyto dny organizuje školní psycholožka. Na vytváření příznivého klimatu tříd klade naše škola velký důraz. Na žádost třídních učitelů nebo z podnětů školského poradenského pracoviště nebo rodičů školní psycholožka pracuje s třídami z 1. a 2. stupně i během celého roku.

Žákům, kteří přecházejí do naší školy z výchovných nebo vzdělávacích důvodů, je taktéž věnována individuální péče třídních učitelů, metodičky prevence nebo je jim a jejich rodičům nabídnuta konzultace se školní psycholožkou. Rodičům dětí s výchovnými nebo vzdělávacími problémy doporučujeme další odborníky z PPP, SPC nebo SVP. Zpětnou reakci máme jen částečně od rodičů a dětí.

Ve školním roce 2018/ 2019 bylo ve Frenštátě p. R. zřízeno odloučené pracoviště SVP v Novém Jičíně, což je také přínosem pro řešení SPJ.

Spolupráce s policií i lékaři je na dobré úrovni. Závažnější případy postupujeme soc. odboru MěÚ, odtud nemáme zpětnou informaci, neboť ta není daná zákonem.

V prosinci roku 2015 škola vyvolala společné jednání, kterých se zúčastnili zástupci OSPODu, Policie ČR, dalších škol (ZŠ i SŠ) ve městě a další odborníci z oblasti prevence. Na těchto jednáních se probíraly společně případy a upřesňovali jsme si možnosti řešení a kompetence daných zástupců při řešení SPJ. Vzhledem ke složitosti řešení některých SPJ je toto cesta správným směrem.

Pro rodiče škola organizovala besedy s různými odborníky, např. s psycholožkou PhDr. Stanislavou Podžornou, lidmi z projektu E-bezpečí. Ne vždy rodiče využili tuto možnost setkání se s odborníky. Při výskytu SPJ jsou ostatní rodiče z dané třídy vždy informováni na třídní schůzce. Ve školním roce 2017/18 byli rodiče 7. a 8. ročníku na mimořádných třídních schůzkách informováni o nebezpečí na sociálních sítích a šíření elektronických cigaret.

2. Informace od učitelů

(Jak hodnotí kolegové situaci v obl. SPJ na škole? Na jaké jevy by se měla škola zaměřit? S čím mají pedagogové největší problémy? Co by tř. učitelé potřebovali k tomu, aby se jim lépe řešily SPJ v třídních kolektivech?... Jakým způsobem byly informace získány – např. dotazník, diskuse,...)

Výskyt sociálně-patologických jevů								
šk. rok	neomluvené hodiny	alkohol	kouření	ostatní drogy	agresivita vůči žákům nebo uč.	krádeže	kyberšikana	snížený stupeň chování
	hod / žáků	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	2 / 3
2014/15	129	1 / 1	- / -	1 / 1	- / -	- / -	2 / 1	9 / 0
2015/16	106/ 23	- / -	- / -	11 / 6	6 / 3	2 / 4	- / -	10 / 3
2016/17	73 / 13	- / -	1 / 1	- / -	17/ 6	- / -	6 / 3	11 / 2
2017/18	86 / 17	- / -	- / -	8/3	14/ 14	- / -	- / -	18 / 2

SPJ: Ve školním roce 2014/15 jsme opakovaně řešili neomluvenou absenci s několika žáky a jejich rodiči. Ve 3 případech nedošlo k nápravě po opakovaných jednáních, tak bylo předáno OSPODu a přestupkové komisi. Škola taktéž podala trestní oznámení z důvodu podezření šíření omamných a psychotropních látek a sexuálního zneužívání.

V roce 2015/16 škola nahlásila na policii podezření na sexuální zneužívání, rodič nahlásil na policii krádež mobilu. Taktéž jsme v tomto roce řešili skryté záškoláctví z důvodu psychického onemocnění, pracovní morálku žáka s autistickým spektrem.

Ve školním roce 2016/17 jsme řešili opět skryté záškoláctví z důvodu psychického onemocnění, sebepoškozování a poruchy příjmu potravy.

V roce 2017/18 se vyskytly tyto SPJ: opakovaná nekázeň ve vyučování, neomluvená absence, podvody, špatná pracovní morálka, ubližování, vulgární vyjadřování ke spolužákům i pedagogům, skryté záškoláctví a nekázeň a útoky na žáky i učitele z důvodu psychického onemocnění. Škola podala 2 trestní oznámení na policii za kyberútok na pracovní e-maily pedagogů a na podezření šíření omamných a psychotropních látek.

Poslední roky se více vyskytují SPJ i na I. stupni ZŠ. Pedagogové hodnotí situaci ve škole pozitivně díky vzájemné spolupráci učitelů, třídních učitelů, školského poradenského pracoviště a vedení školy. Učitelé taktéž oceňují zapojení školní psycholožky, která se stala pevnou součástí pedagogického sboru. Vzhledem k výskytu SPJ nejen u žáků II. stupně, ale i na I. stupni by se pedagogové měli stále vzdělávat a seznamovat s postupy při řešení těchto jevů a s právními podklady a metodickými doporučeními pro tuto práci. Informace byly získány diskusí s ostatními kolegy na poradách.

3. Informace od rodičů

(Jak hodnotí situaci v obl. SPJ na škole? Co dělá podle nich největší starosti jejich dětem – žákům školy? Na jaké jevy by se měla škola podle nich zaměřit? Jakým způsobem byly informace od rodičů získány – např. dotazník, diskuse v rámci třídních schůzek,...)

Rodiče hodnotí školu vzhledem k výskytu SPJ kladně. Informace od rodičů získáváme na třídních schůzkách, osobním kontaktem. Ve školním roce 2018/19 jsme získali informace od rodičů elektronickou formou, na dotazník odpovědělo 24,9 %. Z nich osmdesát devět procent rodičů je spokojeno s atmosférou a se vztahy ke škole. Při řešení problému svého dítěte je 62 % rodičů spokojeno s postupem pomoci ze strany školy.

4. Informace od žáků

(Jaká je situace v obl. výskytu SPJ na škole z pohledu žáků? Jak hodnotí sociální klima školy a své třídy? Co by potřebovali k větší spokojenosti ve škole? Jakými způsoby byly tyto informace získány - např. dotazník, dotazník na sociální klima, diskuse v rámci třídnických hodin,...)

Informace také získáváme prostřednictvím třídnických hodin a chviliek, aktuální pomocí schránky důvěry, popřípadě osobním kontaktem žáků se ŠMP, výchovnou poradkyní nebo školní psycholožkou. Důvěra je budována mezi žáky, třídními učiteli i ostatními učiteli. Sociální klima v jednotlivých třídách taktéž zjišťujeme pomocí dotazníků školní psycholožky nebo se obracíme na další odborníky (např. okresní metodik prevence - PhDr. P. Letý, Mgr. Velička).

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

(S jakými SPJ byl největší problém, jaké jsou prognózy do budoucnosti, co se MPP osvědčilo a co se neosvědčilo – vyhodnocení provedených aktivit, zvážit v čem dál pokračovat a co naopak efektivní není,...)

V roce 2017/18 se vyskytly tyto SPJ: opakovaná nekázeň ve vyučování, neomluvená absence, podvody, špatná pracovní morálka, ubližování, vulgární vyjadřování ke spolužákům i pedagogům, skryté záškoláctví a nekázeň a útoky na žáky i učitele z důvodu psychického onemocnění. Škola podala 2 trestní oznámení na policii za kyberútok na pracovní e-maily pedagogů a na podezření šíření omamných a psychotropních látek.

Osvědčila se důslednost ze strany třídního učitele a spolupráce s kolegy. Při podezření výskytu omamných a psychotropních látek ve třídách se nám osvědčilo poskytnutí informací všem rodičům daných tříd. Při podezření na skryté záškoláctví se osvědčila spolupráce s rodiči i lékaři a je nutná spolupráce všech učitelů pedagogického sboru. Jako každý rok jsme řešili **nekázeň ve výuce, špatnou pracovní morálku, neomluvenou absenci** ve škole. Toto jsou SPJ, které se budou ve škole objevovat stále. V závažných případech se osvědčila taktéž spolupráce se Střediskem výchovné péče v Novém Jičíně, Policií ČR a OSPODem.

Důraz klademe na jednotný postup ped. sboru, podávání informací rodičům za přítomnosti jejich dítěte (včetně seznámení s důsledky a možnostmi řešení – práce s odborníky). Při nejbližší poradě je s konkrétním případem seznámen celý pedagogický sbor. Dále se osvědčilo s fakty a důsledky

seznámit žáky i rodiče dané třídy, kde se objevil SPJ. Třídní učitelé pracují s třídou v rámci třídnických hodin nebo chvilky, na daný jev reagují i učitelé výchovy ke zdraví a občanské výchovy.

Rodičům žáků taktéž doporučujeme vyhledat odborníky, obvykle tuto možnost nevyužijí, pokud ano, nemáme zpětnou vazbu, jen kusé informace.

V rámci primární prevence probíhají ve třídách besedy na různá témata, např. nebezpečí internetu, vztahy ve třídě, kyberšikana, trestní odpovědnost. Tyto besedy vedou různí odborníci: školní psycholožka, okresní metodik prevence, kurátorka OSPODu, policista. Tyto aktivity se osvědčily a budeme v nich i nadále pokračovat. Přínosem je v této oblasti školní psycholožka, která může se žáky a jejich rodiči spolupracovat individuálně a poskytnout kontakty na další odborníky z oboru psychologie a psychiatrie.

B. STANOVENÉ CÍLE ŠPS

1. Dlouhodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

(Seřadit si dlouhodobé cíle podle priorit školy, které by měly být dány jejich závažností, na základě zmapování viz část A. Zmapování situace v oblasti SPJ pro vytýčení cílů ŠPS. Např. 1. snížit výskyt násilí mezi žáky a zvýšit bezpečnost žáků ve škole, 2.... Stanovených cílů by mělo být dosaženo do konce platnosti této školní preventivní strategie např. do r. 2013)

Dlouhodobým cílem ŠPS je ovlivnit jednání a chování žáků ve smyslu podpory jejich zdraví, pozitivně ovlivňovat mezilidské vztahy ve škole a již v zárodku eliminovat případné negativní jevy. Prevence soc. patologických jevů je zaměřena na aktivity v těchto oblastech:

1. záškoláctví
2. šikana, vandalismus a jiné formy násilného chování
3. drogová závislost, alkoholismus, kouření
4. kriminalita a delikvence
5. poruchy příjmu potravy

Ač se v naší škole některé SPJ vyskytly minimálně, je třeba se zaměřit i na aktivity v dalších oblastech:

6. prevence netolismu (virtuální drogy) a patologického hráčství (gambling)
7. rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
 - domácího násilí,
 - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
 - ohrožování mravní výchovy mládeže
8. závislost na politickém a náboženském extremismu

2. Střednědobé cíle vyplývající z dlouhodobých cílů

(Střednědobých cílů by mělo být dosaženo během několika let a měly by vést k dosažení stanovených dlouhodobých cílů.. Např. 1. Podporování vzájemné spolupráce a pozitivní komunikace mezi dětmi. Ty by měly zahrnovat cíle pro jednotlivé skupiny osob ve škole či v jejím okolí, např.a) Pedagogové - Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence školního násilí – šikana, vedení třídnické hodiny, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák, b) Rodiče - Prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti sociálně patologických jevů,... c) spolupráce s okolím školy – domluvení se na konkrétní spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí v řešení případů, kdy agresori a jejich rodiče

nechtějí problém řešit, spolupráce s policií... d) Žáci - Spolupráce s organizacemi a sdruženími v oblasti prevence agresivního chování - prožitkové programy ve kterých pokračují učitelé,...)

- a) Dále zkvalitňovat systém prevence v naší škole.
- b) Vzdělávat učitele v práci se třídou, vedení třídnických hodin, komunikaci s žáky.
- c) V rámci prevence SPJ nabízet co dva roky besedy s odborníky pro rodiče.
- d) Znovu dát podnět ke spolupráci a vzájemnému setkávání školních metodiků prevence všech škol v našem městě s odborníky, kteří se podílejí na řešení SPJ.

3. Krátkodobé cíle vyplývající ze střednědobých cílů

(Krátkodobé cíle by měly být konkrétními kroky k realizaci vytýčených střednědobých cílů. Měly by se opět týkat jednotlivých skupin osob ve škole či v jejím okolí, např. a) Pedagogové - Založení a pravidelná činnost preventivního týmu, Vypracování a podání projektu na podporu aktivit v oblasti SPJ na KÚ MSK - kurs zaměřený na vedení třídnických hodin, na řešení vzniklých problémů šikanování, komunikaci žák-učitel. b) Rodiče - Seznámení rodičů se situací - s násilným chováním žáků ve škole, zorganizování besedy o možnostech rozpoznání a řešení šikany např. ve spolupráci s PPP, poučení rodičů na třídních schůzkách, seznámení se způsoby řešení situace ve škole – hledat náměty řešení u rodičů. c) Spolupráce s okolím školy - Realizace setkání s pracovníky OSPOD, policie,... d) Žáci - Založení dětského parlamentu - zeptat se žáků co by školní násilí pomohlo snížit, zapojení žáků do akcí školy,... Stanovené krátkodobé cíle jsou obsahem Minimálního preventivního programu na daný školní rok.)

Tyto cíle vycházejí z dlouhodobých cílů. Pro letošní rok jsme si stanovili:

- a) sledování omluvené a neomluvené absence
- b) zkvalitnit spolupráci školského poradenského pracoviště a učitelů při výskytu SPJ
- c) další vzdělávání učitelů v oblasti SPJ.

Datum: 4. 1. 2019

Jméno a podpis ředitele školy: RNDr. Zdeňka Murasová

Jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Jana Bartošová